

Kemtuiik go Mamnebut

(1)

Dongeng-dongeng dari Daerah Kemtuiik

(gambar)

Buku Bacaan MULOK
Bahasa Kemtuiik – Papua – Indonesia

Kemtuiꝯgo Mamnebut

(1)

Dongeng-dongeng dari Daerah Kemtuiꝯ

SIL International

Papua, Indonesia

2006

Tim Penyusun

Jacob Bemey, BTh, SSi
Jaap van der Wilden, MA

Diterbitkan oleh

SIL International

Penerbitan buku ini didanai oleh

Oikonomos Foundation

Belanda

@Hak Cipta International 2006

Dilarang memperbanyak buku ini untuk tujuan komersial.
Untuk tujuan non-komersial, buku ini dapat diperbanyak
tanpa ijin dari SIL

Kata Pengantar

(halaman kosong)

Pendahuluan

Buku ini berisikan ceritera-ceritera dongeng yang disampaikan oleh orang-orang Kemtuik dan dikumpulkan oleh Tim penyusun, yaitu Bpk. Jacob Bemey dan Bpk. Jaap van der Wilden, dalam naungan SIL-International.

Orang Kemtuik adalah satu suku yang berdiam di sepanjang aliran sungai Grime yang lazim disebut 'Lembah Grime-Nawa'. Lokasinya terletak di sebelah selatan-barat dari Danau Sentani, Papua Utara, Indonesia. Batas wilayah berbatasan dengan orang Elseng, Sentani, Tabla dan Nimboran. Orang Kemtuik yang berbahasa ini, terhimpun di dalam empat (4) dialek, yaitu, Kemtuik, Klesi, Mlap dan Moi. Dengan semua dialek termasuk ada 11.000 orang yang bisa menggunakan bahasa Kemtuik.

Buku ini tertulis untuk peserta belajar pada Sekolah Dasar, negeri dan swasta dalam program MULOK. Tujuannya adalah memperkenalkan ceritera-ceritera rakyat atau dongeng, yang ditulis oleh orang asli dalam bahasa ibunya. Buku ini merupakan Bagian Pertama dan diharapkan untuk menerbitkan bagian lain juga. Ada masih banyak yang belum dapat dihimpunkan.

Teks buku ini disusun juga dalam bahasa Indonesia dengan demikian berguna juga bagi mereka yang belum berbahasa Kemtuik.

Semoga buku ini dapat dinikmati oleh banyak peserta belajar.

(halaman ini kosong)

Daftar Isi

1. Betedon ey Demanon ey bu lo lek go
2. Babu leme keba ey
3. Uduo ey sedue ey
4. Wop so memlak go
5. Demu Kabui Nalo, Nalikabung ey
6. Woy Idam
7. Dame Idam
8. Ki Mania
9. Blubu lemoy go
10. Gluablong ey Yakunali ey

(gambar)

1. Betedon ey Demanon ey bu lek go

(Mia Mariam Nasa)

Banim dega go, sikabung got-neakam go, miam kua. Nglangin-a, danon ey denun ey go-a. Nggano, unen kua senong, gemang, kua? Ku meno so, danon ey denun ey go, wawi go ulu buo-so gemang klong. Ngga ey, nglangin-a ulu blo sono klak-biwon go, ulu so buo-tebawon gono, ulu blo sik so sa blue gemang pu-biwon! Sa blue pu-biwon gono, sa pupu e ... bu ey se i-iti. Ngga ey bu sung gemang klak. Bu keklak golo danon ey denun ey bu lo kenok go, bu sung lo se lek. Duo namon lo gemang usi, "Aya! Bu nago yam so ya? Sa pu go tong-a! Bu kui yam nogo se!" Nggano, nglangin lo wayso pu go, "Mot namon-a yakot so suing-a, genam mea li-silu so!" Ngga sik sogo, nemot namon ey bu lo yam so se sesaguip. Bu lo yam so saguip go, duo namon bu lo lek go koklong. Bu lo lek go, demanon-a sengin wagon blo no lit, betedon-a iseguon no lit. Ngga sik sogo, betedon lo gemang duing-ton, "Ye! Kabuisro penggu nago no mo lit. Bu lo gut go mo kebong yabung?" Ngga ey, demanon lo way so duing go, "Ye! At go kemdet bu lo lek go, mo kebong?"

Ngga ey, iseguon sengin-a betedon lo tuot go gemang betep. Iseguon sengin betep go, e ... demanon mit no pung-anatun gono, demanon gemang senong-natun. Demanon senong-natun gono, gemang we-tugun, "Ye! At go kemdet iseguon blo no ba lit!" Ngga ey, wagon sengin-a way so demanon lo buo go, gemang betep-bitun. Betedon, wagon sengin ikum gono, gemang duing-bawon, "Ye! At go kabuisro nemot-a wagon blo no ba lit-natun. Bu sung, yam so tebuo gono, demanon li-natun go, butuo lo damoy sono gemang betugun. Nggano, betedon ey tegu go, betedon lo pu go, "Ye! Imot namon ten ey tra go se! Sogo-a ya dam-mleyon?" Ngga temu ey, nemu iti-kebantun go, gemang ikum. Nggano, gemang usi, "Ngga sogo dop? Kim dop? Nagui dop? Daguit dop? Wot dop? Luim dop? Tap logo ngga kalik gemang pen-kekluntugun.

Kenatugun go, ikum go, e ... no, buen dop ba! Tandali koklong gono, gemang usi, “Ngga sogo dop? Kim dop? Nagui dop? Daguit dop? Wot dop? Luim dop?” Tap logo ngga kalik gemang pen-klekuntugun. Nggano, ikum go gemang pupu, “Nemot-a kim dop ba.” Ngga ey, betedon so gemang we-tenatun, “Kemdet, kim mot lo klak go se buo!” Yang! Kim ngganemot klaya-dato, kabung nalo lo, kim yay gemang susuing. Nemot namon ten kangok so mo tra go nogo, wom so buo genang so gemang duing-kletun. Ngganemot sogo so, kim klak go buo go, klaya banim gemang pui-kuntun.

Kim kluim tup goso, kabung nalo kim ikum sogo so, nemot go tamot no gemang pu, “A, at go kim nando lo bubuo? Genam go kim klong ikum!” No, nemot go mamtaton, ngga sop lema-a, mot go gemang klong, “Mot lo li go, klong ikum-a!”

Betedon ey demanon ey suali sogo so, demanon-a nebot ba no degut, betedon kim blo no son-bawon. Ngganemot kalik so sesemu, nggano kabung nalo tang so li go gemang klong. Kabung nalo lo pu go, “Ye ... genam lo ya ikum-nalu go!” Kabung nalo lo mamtaton no gemang usi, “Mamdat, kay mo ikum-bato?” Nggano nemot go mantaton lo pu go, “Ikum go se, genam kua senong! Nando lo buo?” Nggano kabung nalo lo pu go, “At-a belu go, kim nuik ba no mea suing, nando lo bubuo?” Ngga ey nemot-a kim nuik ba no son-natun go bubung. Ngganemot no denok ngganemot, kim blo no nemot lo ikum go gemang usi, “Mot nando?” Nggano, betedon lo pu go, “Ye ... mia, at lo be!” Ngga ey, kabung nalo lo pu go, “Maning, suey so pu!” Denok ngga lo pu go, “Ye ... asi genam lo be, babu genam lo be!” Nggano kabung nalo lo pu go, “Yang, genam ngge, mot go babu. Mot sogo so semu-tegoy?” Denok ngga lo pu go, “Esang, babu! Genam aya lo bu no itak go, ten kua dam, nemot lo wawi go, e ... bu no klong go, nggano bu no genam itak go. Aya lo sa blue pu go, genam bu lo lek go, isegunon no lit go. Genam ten kua dam!”

Nggano, kabung nalo lo pu go, “Weng! Imot yap ba no ya klong.” Nemotnang klong go, yap ba no klak go, kabung nalo lo

ten leguit go, nemot u-a gemang kluo-ton. Nggano kabung nalo usi go, “Mot sogo u so kluo-togoy?” Nemot lo pu go, “Genam go kabuisro u so kluo-tegu go. Kabuisro nebo-ut ba no gemang itak. At nemot u so be.” Nggano kabung nalo lo pu go, “Klong, wawi-nalo ya!” Ngga no nemot li go, klong go, demanon wawi go, weng go, yap ba no klak go, nemot namon suing go, tendam-klenatun. Ngga ey kabung nalo lo pu go, “Mot namon ngge no ya suing?” Nemotnamon lo pu go, “Babu at namon ngge no mea suing lo.”

Nemotnang kabung nalo lo, yam so babu gono, kabung nalo lo betedon no gemang pu-natun, “Mot ngge no se suing. Genam klong go mot nogo kabung wet so gabe.” Nggano nemot klong go, no kabung kua uwet. Nemot babu lo wamoy so mlue go. Nggano nemot tandali pung gono, nemot lo pu go, “Genam kabung kua ikum, kam so uwet.” Nggano, betedon ey demanon ey koy plo so gemang kebetun! Koy tegek go, pung gono, kabung nalo lo pu, “Nggeasui go, genam mot nogo kabung kua ikum go, mot go kabuisro-a kabung so se iti lo!” Mot kabung ngga, mot go kabuisro, mot tang so tandali se iti! Genam klong go, yakena-yakena no pung go, kabung mot nogo sang kua ikum.

Betedon ey Demanon ey, bu lo lek go nogo nebut, ngge no yam.

2. Babu Leme Keba

Ku meno no kabung nalo leme buo sik so, leme keba ey uweng. Nggano denok meno kabung nalo go yap seboy so susuing go kabung nalo ikum gono, dabui ta tetegue ey gemang pupu, “E ... at go babu, leme keba ey! E ... genam go babu, leme keba ey! Genam ey ya dam? Nggano, kabung nalo lo ngge klik so gemang pu-tun, “Genam domdat kua go be. Domdat ey go sogo, genam go leme gemang mo buo.” Nggano denok ngganemot lo pu go, “Ye ... babu, no sogo so pu-to?” Genam logo ulu blo kleng-kleng, semu blo kleng-kleng, di naklay blo kleng-kleng.” Nggano kabung nalo nemot lo pu go, “Domdat, koy-a puit-a, imot go leme ya duik. Utep so mot se klak-nalo. Ngge kubluik-a yaluim-natu go be.” Leme duik go yam so dam gono kabung nalo nemot lo gemang pu-natun, “Utep so, mot se kundo! Wadikua seni se weng, sagon ey go wadikua klak sogo be.”

Wadikua seni, denok ngganemot kabung nalo nemot mit no gemang kunuon. Wadikua seni kabung nalo leme temu duik go, ngganemot dam go, ngga ey nemot namon leme buo so gemang klong. Leme mit no pung gono, kabung nalo lo denok ngge no nebut ngge kalik so gemang pen-anatun, “Mot leme klak-bilo go, nemu blo sono kua yalap, son kui kin eygo blo so gemang.”

Denok ngganemot leme klak-biwon go, nemot so bubuo, nggano nemu blo sono gemang yalap-biwon. “Ye ... babu wamoy so ba mlue-natun, son-a kua! Nemot-a denok go don mata so ba glung! Denok tiat nega go, nemot-a, babu lo ba teguok go dam-yum. Nemotnang go don mata so ngge no glung go be!

Denok ngganemot dabui ba suali se tra-ton, “Ye ... genam babu lo ya tebuet go dam-yun ba? No, genam sogo kalik so ya semu-lu?” Nggano gemang duing-won, “Leme kangok dega go buo go, e ... ket sono gemang ya betep-silu!” Nggano denok ngge lo pu go, “Babu, genam go leme kangok go betep-silu go. Iti go, banom so se tui.” No, ngganemot kateba kap go iti go,

tandali leme nuik no gemang pung. Nggano leme kangok go meno buo-won go, e ... pam luk ba lo gemang betep-siwon. Pam luk ngganemot ba sogo son gemang gigit. Nggano denok lo pu go, “Ye, genam go leme kangok go pam luk ba lo gemang kenong. Iti go, banom se se tui-nalo!” Kabung nalo leme ngge nemot iti so pam luk ba lo degut-satugun gono, son tengin golo nemot go saysuk yam so glok. Kabung nalo nemot so tetemting, denok ngge leme blo sik sogo li go, yakena no kap-won.

Yakena no pung gono, unen ey nglangin ey gono, gemang pen-abawon, “Aya ey, mia ey, genam kabung nalo lo leme buo so wawi go klong go, leme nuik no pung gono, ngge kalik so gemang pen-anatun, “Mot nemu blo sono kua yalap, son kui kin eygo, leme kuit ba so gemang. Mot nemu blo sono yalap go, son lo mot mea glok! Ngganemot sogo so, genam lo leme kangok go buo go, e ... pam luk son kangok go ba no pui go, kabung nalo nemot son lo glok goso tetebing gono, leme blo sik sogo li-natu go gabe kap-bantu. Nemot-a wamoy so mlue-natun go, ngga denok tiat go don mata so leme kuit blo no keduik go, gigit goso pu go. Nebut nggenemot denok ngge go unen ey nglangin ey golo yakena sedue kabung naklay nogo yam so pen-klenatun.

Kabung nalo nggenemot pam luk ba sik so pung go, leme blo kam so ikum-tun go, e ... denok ngge mo li go kap-won ba. Nemot leme ku sogo nganemot-a yaluim go, keba no sre go, yakena no gemang bantun. Yakena sedue nebut ngganemot tup-nenawon gono, nemot nang lo pu go, “Utep go imotnang naklay klat so!”

Wadikua nemotnang naklay klat so gemang klong lak. Klat iyat go, nevo klaya but-nenawon. Kabung naklay yakena seguong so, usu nogo kua klong. Sedue nevo ey go yap no pung go, ten yam so dam go. Sedue-sedue nemotnang wadi nebut mo semu, utep so kabung nalo nggenemot koy no mea puit-eyon. Sedue temu lo koy tetegek, nggano sedue temu lo nevo uwok. Koy yam so puit gono, sedue-sedue lo denok tiat no gemang pu, motnang klong go, babu pu go, ngge no se weng. Denok tiat klong go, kabung nalo ngganemot pu go. Nggano kabung nalo lo

pu go, “Genam go wakay-a, motnang lo ba iti go klong. Ngga ey denok tiat nemot lo pu go, “Kua, ayanang lo pu go, babu nemot tang so se iti go banyum. Babu nogo, sogo nevo-a ya iti?” Nggano kabung nalo nemot lo pu go, “Ye, ngga kalik go yu-a, genam ey!”

Sedue-sedue nemotnang koy dali yam so puit-newon go, nggano kabung nalo nemot gemang bantun. Nemotnang mit no pung gono, sedue-sedue lo ta lo mlak go, koy nebleng kangok go blo no puit-newon. Sedue-sedue lo pu go, “Mot denok tiat temu nago no itak-yo?” Kabung nalo ngga, koy lo yam so kuim. Nemot go nemu wi-kenop, wi-kaulang so yam so gemang pling.

Leme nogo mambut ngge no yam gabe.

3. Uduo ey Sedue eygo

(Mia Selviana Warmetan)

Sedue ey, uduo ey go nogo nebut, Suiyap sedue go mambut pen. Banim go uduo, sedue kalik ta-masi ey. Nglangin nang ey usu no klong go, no, yakena sono tandali weng sogo nogo, koy-kenen ey mea lek. Nglangin ey nemot ey koy ku lo srek genang sogo. Yap klik genang di kluok go, yakena nogo mea lek go weng dali. Nggano, unen ey usu no klong go, usu wasma, ulum-san, suot, yu, senim, keba ey mea glung go uweng dali.

Uduo ngganemot so pong go sedue, nemot go sui Yalam dem. Ku meno no, Yalam dem, duen no nevo mlak so gemang klong. Nggano, nevo mlak go, Yalam dem lo nevo yam so wok go, gemang duik-nawon. Yang! Yalam dem, nemot go kebali meno kua, ku no-ku no nevo blang-a gemang wet-ton.

Da meno no, Yalam dem uduo ey duen ku no gemang klong. Duen ku so, nevo mlak go tandali gemang weng. Yap no pung go, sedue ngga lo nevo wok go, kiki so yam so wasey-nawon. Nggano, sedue kabung lo nevo ngga, kedong-a dedam, uduo nogo sogo don-a ne teta. Ngganemot sogo so, uduo wengkabui lo deguo gemang wet-won. Uduo, nemot go seguong so, nebut got-newon gono gemang pen-neton, “Motnang se tup! Imot go aya lo sesemu go tasam ngge kalik so gabe. Imot-a nevo mlak sogo so kangok so u-usey, no, don-a aya lo imot no ne teta. Ngganemot sogo so, duen no imot mo ip-eyon go, duen ba no aya-a mlak go mea itak-ebayon.

Ngga utep go, Yalam dem, uduo bea go duen no gemang klong. Duen no, nevo uduo lo gemang segue-nesawon. Yalam dem, nevo so kap-biton go, yam so dagu gono, nevo no ple so kik-siton gono, uduo naklay kueng itak go, kuek-nesiton go, nemot go nglangin, Yalam dem-a, way so iwot go mlak-nebawon, gemang kebong.

Yalam dem go uduo ngga kalik semu-nebawon gono, nglangin temoy-a duen no itak go, uduo-a banom yakena no

gemang natun-lak. Ngga sik so, uduo nogo nebut piam pu-
newon go, tamasi nevo kalik gemang lemoy. Nglangin mlak-
newon go sogo so.

Sedue ey uduo ey go nogo nebut pen Suiyap yakena no
banim lemoy go, ngge no yam.

4. Wop Mlak sogo

Mia Martina lo pen go

Kabung meno nemot go sui, Wali nali. Ku meno no, Waling nali wop mlak so gemang natun. Butuo wop so mlak-tenatun gono, Waling nali bu no lema lo gemang som. Lema lo som gono, kekay so bu no se gluik-nawon. Ngga ey, Waling nali go kenin kam so bung-ton. Ku yam so se kiklik, kening bu sono nawon go butuo lo kam so gemang wet-ton.

No, denun dato, unen ey klong go kap-bitun golo, gemang pen-batun. Nggano, nglangin lo yakena sedue kabung no gemang pen, “Ye! Genam go kabung, bu no suing go se!” Ngga sik so, yakena sedue kabung naklay natun go, bu degut-netenawon, nggano, kabung ngga bu ba so temoy-a gemang sok-nenawon. Ngga ey, mu no tuet go, wadi nesip, Waling debui go temoy, si mu ba sik sogo, lema lo tandali gemang lek. Ngga ey, Waling debui go temoy, lema lo don so bung go, gemang wasey-sing.

Ngge, kabung wop so memlak gono, lema lo som gono, gluik go, nebut gabe pen. Nago no, wop mlak so butuo no klong go, kunala temoy no se.

Wop mlak nogo nebut ngge no yam gabe.

5. Demu Kabui Nalo

Banim go sedue meno gemang got-akam. Ku meno no, nemot go denun dato maning seguay go ey, duot kuon plo so duotsua no gemang klong. Duot kuon yam so poplo gono, denun no nglangin lo gemang pu-nawon, “Imot go kuon dok sogo be, mot klong go, duensua tung-salo!” Nggano, denun dato duen ba idi no klong go, semu duensua so gemang tutung.

Ngga ey, Demukabui nalo, ngga ba so tebok go susuing golo gemang bebat-natun, “Genam go duot nando lo bubuing?” Ngga kalik tup gono, kabung denok ngganemot lo pu go, “Mia, genam lo wa!” Ngga sik so, Demukabui nalo lo pu go, “Kua, suey so se pu-sando!” Nggano, kabung denok ngga lo pu go, “Babu genam lo wa!” “Ya....! Debui, nemot so genam pu-tu go gemang. Genam ngge mot go babu gabe! Mot go aya genam go duo gemang. Weng keda so, babu pla kuadok-silo, babu masi don kua go se!” Nggano kabung denok seguay golo Demukabui nalo gemang kuadok-natun. No, kabung denok lo pu go, “Babu, genam don kua go se!” Nggano Demukabui nalo lo pu go, “Kua, mot don kangok, se yu ... usre ey se uwata klong! Babu don kua go se!” Tap no kabung denok lo tandali pu go, “Babu, genam yam so uwakot go se!” No, Demukabui nalo lo pu go, “Kua, yakena ngga go, kungap mang i-ikum!” Nggano kenatugun, Demukabui nalo go yap no gemang pung. Yap no pung gono, demu ip semlea lui gono, gemang pupu, “Imot semlea ya dam-mleyon go!”

Semlea dam gono, mang pu, “Domdat imot go, naning duo ey koy negu no ba duik!” Nemot-a naning duo kua, ngga demu guen. Kam so ta pui-tugun, naning duo dawin ey gigit, koy logo kua pegop. Nggano gemang pu-tugun, “Babu kua dedasing go se!” Demukabui nalo lo pu go, “A ... sogo kalik golo yabung, kua dedasing go!”

Ku no ku no demu ip semlea seguong-a lui go dam-kletugun, e...kabung denok yam so se kekangok. Ikum-tun go, e ... kabung denok ngge nemot go min mo pupung, ikum go

nggano gemang mlue-tun, “Kay, mot go sena babu lo ya wet go!” Sena so wet-tugun gono, tawon lo wengkabui no king-situn go, kin gemang tra, e ... no maning bu tom-a ba!” Yam so min pung gono gemang pu, “Kay, mot go sena babu lo ya uwet go.” Sena so uwet gono, kin tom tra-tun go, e ... nemot-a maning dali ba. Ngganemot sogoso gemang got-kletugun, e ... kabung kaguit ngge yam so min se bebesik, nggano gemang pu, “Kay, mot go sena ya wet go!” Sena so uwet gono, tra-tun go, “E ... no yam so mo ba, ngge kalik go nogo tom ey gabe!”

Ngga utep go, gemang pen-tugun, “Mot banom go, sedue weng go be, ikum ey go. Mot keba ba no se degut go sesuing!” Nggano kabung kabuit keba lo yam so pok-tun go, yap ba no itak-tun. Ngga ey, Demukabui nalo lo gemang pu, “Sedue mo usi go nebut kua tuot!” Demukabui nalo-a wasut tung so ket dega sono, Wasutnala no gemang natun. Wasut tutung keba nogo yam so damoy gono, temu srem so semu-natun gono, usre ey gemang bantugun.

Ngga ey, usre uwata seguo ngge kalik gemang pong-bantugun,

E ... mot go min nakom, nando lo ya dam?

Nando lo ya dam?

E ... mot go wengkabui ip, nando lo ya suom?

Nando lo ya suom?

Ngganemot kalik so tandali-tandali gemang pen-bantugun. Nggano, Nalikabung walagabu blo sogo, kama long-situn go gemang tup-situn. Nggano Nali kabung lo pu go, “Ye ... pla tup-a! Demukabui nalo kabung kaguit ba wawi-yum. Ngga pen-bantugun go, “E ... mot go min nakom, nando lo ya dam? Nando lo ya dam? E ... mot go wengkabui ip, nando lo ya suom? Nando lo ya suom?”

Nggano Nalikabung walagabu blo sik so keda so li-situn go, Demukabui nalo go yap no kap-situn go gemang usi, “Yap ba sogo nando?” Nggano kabung kaguit lo pu go, “Babu, at lo

be!” Nali lo pu go, “Kua, suey so pu-kundo!” Nggano kabung kaguit lo pu, “Mia, at lo be!” Nalikabung lo pu go, “Ya! Genam ngge mot go mia gabe. Mot go mia ey genam ey mesui klay gono tong go.”

Nggano Nalikabung lo pu go, “Yatap tenuing-a, genam ya klak go!” No, kabung kaguit lo pu go, “Esang, mia suop, genam ya kua pung go se. Genam keba ba so got-tegu go se!” Nggano, Nalikabung lo, yatap masi lo dak go, yatap truong go, ngga ey klak-bitun go, keba yam so pla gono, gemang pu, “Klong! Seben suk, klong guk!” Kabung kaguit kap go, seben suk guk go, seben suk kin-a yam so bu tegot ba no sik-kletun go, nggano keba lo seben kin bu tegot ey go, keba lo pok go, gemang itak. Yatap tandali kadun gono kabung kaguit ey Nalikabung ey walagabu blo no gemang klong go klak-klenatun. Wala blo sik so nali lo gemang pu, “Se tup! Demu Kabui nalo ngga pepen weng go,

E ... mot go min nakom, nando lo ya dam?

Nando lo ya dam?

E ... mot go wengkabui ip, nando lo ya suom?

Nando lo ya suom?

Kabung kaguit tup-situn gono, suali tra-tun gono, gemang pu, “Esang, mia, genam, mot lo nakua klong go, wawi go, Demukabui nalo lo gemang mo dam.” Nggano, Nalikabung lo pu go, “Mot demu koy dali se duik!” Nggano kabung kaguit lo demu koy no dali duik-tun go, got-kletugun, Demukabui nalo go nebut kama-a gemang tui-tui.

Demukabui nalo kuntugun, e ... yap seboy no pung go, wasut keba ey go dia no betep go, gemang platebok-bitun, yap ba sono. Sagomyali ey lek go, keba pok go gigit go, kay seguong-a sagomyali lo but-situn. Da namon tete sogo wik-situn go, butegot bu gemang pi! Nggano Demukabui nalo lo pu go, “Ya! Ngge bu gemang poplo.” Da nangglik tete kong go wik-situn go seben kin gemang pi, Pat... pat... pat...

Nggano Demukabui nalo lo duing go, keba da meno plet go, meno plet go, meno plet go, kunala duing-tugun, “Kay, sogo kalik so lemoy-atun? Nemot nando lo mo wawi-won, genam wasut-a tebadali mo tung?” Nggano sagomyali lek go, wak ey gemang kap-situn, Nali mit no. Nalikabung go walagabu mit no pung go, walagabu gemang tutuo. No, Nali lo blue pupu golo, tandali sesegoy. Kam so tutuo, Nalikabung go blue lo tandali sesegoy, nemot kalik so sesemu. Nggano Nalikabung lo pu go, “Demukabui nalo ngga kalik go suey kua. Ngge kalik so ya semu-mleyon go, genam li-silu gono, kui-a ta lo ya kikik go, nando-a don ey, nando-a don kua go!” Nggano, Demukabui nalo lo pu, “Mot li-kundo, ya!”

Nali kabung li gono, kui way-way so ta lo kit-kletenatun. Nggano Nalikabung lo kabung kaguit no pu go, “Demu koy yam so koy nebleng kalik so lemoy go iti go li go, Demukabui nalo go kemle ba lo betep-bitun. Nggano, Demu Kabui nalo lo pu go, “Ey ... ey ... ey ... namboy genam nebut ya pu!”

Nggano Nalikabung lo pu go, “Pu-a!” Demu Kabung nalo lo pu,

Tegan put ba logo, di put ba logo se tup! Sedue go denun wamoy sogo mot lo kua mlue go wawi, genam ngganemot sogo so nemu gabe susup.

Nalikabung lo pu go, “Sup-a!” Kabung kaguit, Nalikabung no pen-tun go, nggano gemang pu, “Ngga kalik go, klong-a, mot go ayanang, mianang mit no!” Nggano, Nalikabung lo beto-neglung ey min-tega ey go-a kabung kaguit no gemang iti. Kabung kaguit go-a nemot lo iti. Nggano gemang pen-tugun, “Mianang lo mo usi mo, genam sogo nebut kua pen. Mo pen go, mot go min ey betodop ey genam lo tandali mea iti!”

Nggano natun go, unennang, nglanginnang mit no pung go. Unennang lo senang so usi-neton goso, gemang pen-natun. Nggano, kabung kaguit bu gluik so natun gono, Nalikabung lo nemot go min-tega ey beto-neglung ey tandali iti-natun. Nggano nemot yap no bantun go, nggano unennang no gemang pen-tenatun, “Motnang lo senang so usi goso pen-a tu go.

Ngganemot nogo nggeasui go genam go betodop ey min ey tandali Nalikabung lo mo iti-atun gabe."

6. Woy Idam

Woy idam, yap so got dap-ton. Nggano, nemot go plebin genang, wo so suon-ton gono ta plepong ey gemang tong. Sualabon iti-won go, ta tong go kin, ngga ba no gemang leguit-nangam. Ta kin ngganemot, سوالابون ey iti go, nemot go yap-saliyap sisi tong go ba no gemang kong-bawon.

Kin, سوالابون eygo ngganemot, yam so ku klaya so lemoy gono, duo kinsay so gemang wang. U pang gono, Woy idam, tup go klak-biwon go gemang ikum. U tup-won goso nemot lo kunala duing go, “Ngge, nando logo duo lo u kukluo?” Ngga ey, duing-dap won gono, ip go ikum-bawon go, nemot ey gemang kuikui-dapwon.

Duo ngganemot ikum won go, senun Banu debui nogo kua pen-sengam. Yang, Woy idam go yap banom, nggano Banu debui go yap banom dali so. Ngganemot nogo, duo ngganemot Banu debui kua senong-sengum. Banu debui lo ten semu goso Woy idam usi go, nemot lo way so mlue go, “Genam sadui tra goso be, genam nogo-a wakay no tui go iti go se weng!”

Nemot-a, Woy idam, nemot go duo ngganemot so saboy-ton. Ku no-ku no, nemot lo ngga kalik so senun nogo gemang mlue-ton. E... duo nggenemot yam so babu go, yagui taidi yam no, nglangin lo ple-ple bin go, duo nggenemot no gemang iti-won. Duo nggenemot go sui, Woy idam Takinbungso gemang temuit-won.

Duo nggenemot, Woy idam tang golo maning seguay go nogo, nemot tang so min kok-won go. Nglangin lo ple-ple bin go, iti go ngganemot ey yap kading ba lo wet-aton. Keluk, lema, muey, but go, nglangin mit no mea iti go weng. Nggano, nglangin no gemang usi-ton, “Aya, menay ngge dedam go?” Nglangin lo mea taling, “dedam go-a, dam genang so se iti! Kua dedam go-a mea idok go tega!” Ku no-ku no ngganemot kalik sesemu-ton. E... danon nemot yam so kangok-dap-ngam go. Nggano, ple seni-a nglangin lo bin go gemang iti-won.

Ngganemot nogo, ku naklay duen ba seguong lo menay blang-a wet-ton!

Ku meno so nawon go, kungdon sogo yagui mata so pupung go gemang ikum-nawon. Da meno kunuon gono, kungdon ibui gemang klik-won. Nggano, kungdon ngganemot so bung-ton gono, wi gualing goso, iseguo tuk-won go, e... Banu debui go usu damoy sogo udui dop blo no gemang lit. Woy ngganemot nogo, Banu debui usu damoy so got-tugun. Nemot go nemu damoy so ple day ngganemot udui dop blo nogo gemang lit.

Duo ngganemot, nemot go iseguo so uwet go e ... Banu debui go usu damoy no gemang li-won. Duo ngganemot go saysuk neblong kangok woy neblong kalik. Banu debui neblong ngganemot no ikum-tun go, yakot so udui dop ba no son-situn. Woy idam Takinbung uweng go, Banu debui dagu no, ta lo gemang mlak-situn. Nggano, ngge kalik gemang usi-nangum, “Mot, nando go danon?” Nggano Woy idam lo pu go, “Genam Woy idam go danon!” Banu debui lo pu go, “Ey! Mot Woy idam go danon sogo! No, genam nando go senun ne? Genam ngge, Woy idam go senun gabe!” Nggano, Banu debui lo tandali nemot no gemang usi tun, “Ngga kalik go, mot lo genam sogo nando so ya pu-lo?” Ngga no, Woy idam Takinbung lo pu go, “Se! Mot sogo ‘mia’ so ya pu lu?” Nggano, Banu debui lo pu go, “Kua, suey so pu!” Woy idam lo pu go, “Se! ‘Babu’ so ya pu lu?” Banu debui lo pu go, “Kua! Maning, suey so pu!” Nggano, duo ngganemot lo pu go, “Ey! Ngga kalik go, mot ‘kabung’ so ya pu-lu?” Nggano, Banu debui lo, nemot no pu go, “Ya!” Ngga ey, nemot namon sadui kenok-kletun go.

Ngga sik sogo, Banu debui lo gemang pu-tugun, “Nggeasui go, mot ey genam ey klong go, bu ya isang-mlebayon! Genam lo, min nasrok so tetega go, bu duk-klebayon go, ngga ey bu mea isang!” Nggano, Woy idam Takinbung lo demu put ba lo gemang degut-sawon. Wop mlak go idok go, nemot ey gemang pung-a-sanon. Nggano tandali degut go wop mlak go idok go

pung-a-sanon go, tandali go, degut-sawon gono, Banu debui lo demu kangok golo demu put no gemang ketok-situn.

Woy idam Takinbung tandali pung sogo kam so sanon go, “O, no, put demu lo mo wik ba!” Nggano, demu luk ba lo degut-biton go, wengkabui-a bu kua go sip no tui go, got-tebawon, masi namon-a bu ba so. Ngga ey, Banu debui betun go, bu duk go tema truong-batun go, demu put ba bu lo yam so damoy. Banu debui yap no mo klong, duo ngganemot lo demu luk ba so got-won go ku, banu klaya blo no. Nemot go nglangin kam so danon nemot so uwet-ton, kua ikum-srewon. Woy idam nogo Banu debui tang go logo, kua pen-srengum.

Ngga temu ey, Demutim Imon idam go denun namon, Meki ey Mesum ey, wop sagoy so leguit-klebantugun go, demu luk ngganemot no gemang pung. Nggano, Meki lo gemang pu, “Ngge Banu debui lo nasrok so tetega go sip, wop mata so gabe.” Nemot namon ngganemot so kasa-kletugun go, Meki lo Woy idam go masi no gemang tra-tun. Nggano, pung-abantun go, Mesam no gemang pen, “Mesam, genam lo kaysruo tra-tu go se!” Nemot namon tandali kekasa gono, suey so gemang tra-kletun, “Ye! Ngge sedue kalik so be! Sedue ngge nemot go saysuk yam so deglong lo mo sebut. Nemot namon lo tetra dia no sok go tui-kletun go. Nggano suey so gemang ikum-klenatun, “O, no, sedue ba!” Nemot namon wop memlak go, Meki logo-a keba ba no kiking. Mesam logo-a kiki so dam-bantugun. Ngganemot sogo so, Meki lo gemang pu-tugun, “Mesam, mot lo di-a klong go se tuo! Imot namon kebleng klik-meyon genang. Sedue ngge yay, genam lo mea suing!” Meki go kunala ba lo duing go, “Mesam lo sedue ngge yay suing go, kiki so, nemot lo mang ne ya dam-yun!” Mesam di yam so tuo go, nemot namon lo kebleng yam so klik-kletun go. Nggano sedue ngganemot lek go, kebleng blo lo tui gono, koy-a ku no gemang puit-lak klenatun. Koy nengkoy lo sedue ngga go saysuk no lelemok, deglong nemot go saysuk nogo yam so pang go negot. Ngga ey, nemot go ta masi se memenok. E... nemot go saysuk nogo deglong naklay yam so pang go negot go. Nggano Meki ey

Mesam ey mlak-kletun go, Woy idam Takinbu ku sono gemang nik. Nggano, sedue ngge nemot go nebuem no, nemot namon lo ten taling kletun go, ten nemon a dop-won gono, nemot lo kuisui momot, e ... yangu-yangu sogo ey mot. Woy idam Takinbung, demu put ba so got-ngam go nogo, lema ey, nemot go tawon-masiwon ey, ten sogo so nemot lo dam go, yam so mot-won. Kuisui yam so mot go, lom bu lu gono, ten gemang dam-won.

Saysuk don naklay kok gono, wotang ple bin-won go. Wo tang ple ngganemot lo nevo ey isuali ey mata so tuk-ton. Nebo dagon ey isuali dagon ey ngganemot Meki ey Mesam ey nemot go unen ey nglangin ey gono idok go gemang kenatugun.

Meki ey Mesam ey nggenemot Demutim Imon idam go denun namon. Meki ey Mesam ey wop sagoy Wasi bu lo leguit-kebantun go. Meki ey Mesam ey wabedong nemotnang go yap nogo pung go, nevo dagon isuali dagon-a yap ba no ta go, nemot namon tandali gemang weng. Imon idam ey senun ey usu sik sogo pung go, nevo dagon ey isuali dagon ey gono kam so nega-netenawon, “Nggenemot nando lo ta-ton?” Nemotnang kua sesenong. Ku no-ku no Meki ey Mesam ey nevo dagon mot-kletugun go. Banim, nemot namon kenatun go, Woy idam Takinbung lo pu goso nglangin go ple gemang iti-klenatun. Meki ey Mesam ey go unen ey nglangin ey kua sesenong. Ngganemot sogo so, nebut semu-newon go, nemot go danon-a yap ba no deguek wot lo kong go itak. Unen ey nglangin ey go-a usu no gemang klong.

Nggano wabedong go, nemotnang gemang kuntun lak, Meki, Mesam nggano Woy idam Takinbung. Denok ngganemot, deguek ba so yakot so got-ton. Mesam ey Meki ey yatap tenuing go, klak-kebitun go, nggano nemot namon go kenin mesip so gemang klak dali. Sedue ngge nemot go saysuk neblong ey golo, yap ba mablong so itak. Meki go Mesam go betedon sat deguek ba no son go nggenemot, neblong ngge nemot ikum-won go, denok nggenemot suali tra-won go bu ey kekay so gemang plo-siwon. Nggano Woy idam Takinbung lo

Meki ey Mesam ey gono gemang pu, “E ... ngga sogo bu pipi? Mot namon ikum-a! Mia lo, tegun ey tui go bu?” Nggano nemot namon, wot truk go, betedon sat gemang ikum-klenatun. Denok ngganemot lo bebong kangok so gemang king. Nggano, nemot namon lo nevo kebum-a betedon no iti go gemang pu, “Mot suali kua tra! Mot nevo ngge-a dam! Aya ey mia ey usu sik sogo mo weng go, kua pen, ‘Meki ey Mesam ey sedue mo iti!’”

Nemot namon lo, unen go muk tuet gono, Woy idam lo nglangin go ple unen suey go sok go, ngga ey ple day suey-suey go gemang sok-won dali. Ngganemot ey, nemotnang tandali gemang nebewon.

Imon idam ey senun ey, usu sik sogo use pung go. Unen ten suik-tun go, nemotnang ten yam so dam go. Nggano, danon ngganemot lo, unen ey nglangin ey gono gemang pen-a-won, “Aya ey mia ey imotnang-a tebadali uwet, Meki, Mesam ey go sedue mo iti!”

Seni so, Woy idam Takinbung, nemot go nglangin Woy idam, danon nggenemot so maning wet-akam. Nemot kua senong! Pu ngga, nemot go danon nago so? Se senong! Nebut nggenemot nuik, Mlem gabe git-tugun. Demutim Imon idam go denun lo wop mlak go, Woy idam demu lo wik go, Wasi bu damoy so gabe! Woy idam go danon Woy idam dali, nemotnang Wasi bu damoy so got-neton.

Nemot menay tuk-neton go, mata so. Nggano, Woy idam Takinbung senun namon ey, nglangin Imon idam mit no gemang kuntun. Ngga ey, Imon idam lo pu go, “Woy idam motnang nangglik yakena no se weng!” Nggano, Woy idam lo pu go, “Aya, mot walop-a se iti-lo! Ngganemot ba no genam mea pung!” Nggano Imon idam walop gemang iti-won. Walop ngge nemotnang sogo so, nevo tuk-newon go mata dega so. Sedue kabung yakena-yakena sik sogo, mata dali so pung go. No, Woy idam tang go, nemot go nglangin-a kua senong-srewon. Nemotnang walop nemot tang se tutui. Nggano Woy idam nemot go nglangin gemang senong-won, “Ngganemot nando sedue? Genam go duo kalik go! No, Imon idam nemot sogo walop ba iti-

won?” Ngga so, genam nogo, sogo so kua pen, “Woy idam mot go duo ngge so be!” Genam lo duo nggenemot uwet so, Sop-Tapui go sip, bu-beap go sip, genam lo yam so mo wet.

Ngga ey, Woy idam lo daguit kuasom kateba dam go. Bu kena sono se u-biwon, nggano yagui sono u-sawon. Ngga ey, sa pupu, bu gemang klak. Yakena Mlem bu lo yam so kenok-angum. Sa nggenemot nan blo no pupui bu so lelemoy. Sedue kabung walop nggenemot so pung go menay-ten naklay bu lo yam so kenok-a-ngum. Woy idam nemot go senun meno Mesam, daguit kuasom blo lo klak-bitugun. Meki duo nu ey go nogo kam so pling-bitun go, ku no tandali bu blo no kenong gono bu lo lek. Nggano, Woy idam Takinbung nemot ikum kunon go, e kabung bu lo mo lelek. Nggano, ta idi king-kunon go, Meki mlak go, e... daguit blo no. Nemotnang nangglik, daguit kuasom blo lo klak-nebiwon. No, sedue kabung temu bu lo yam so leguot-atun.

Nggano, Woy idam Takinbung lo ngge u ngge kalik gemang kluo-won, ‘Bu wali-wali’, ‘Bu Srem ey-a’. U nggenemot Woy idam lo kluo gono, sedue kabung nemu gemang king-angum. Nggano, Woy idam nemot go nglangin lo nemot go duo nggenemot so uwet gono, ngge kalik so gemang kluo-ngam: ‘Yali, yali, yali’. Meno ngge kalik: ‘Duo nali, duo nali’. Woy idam nemot go danon sogo so u ngge kluo go. Ngga ey, Woy idam Takinbung lo pu go, “Aya, mot lo idekeba so genam no iti-kunto mo, nggeasui go, genam lo pu go nggano, bu se sok! Genam seni-seni so aya mot go nemu ta masi semu go. Genam lo pu go nggeasui go bu yam!”

Nggano, bu yam so gemang pang-angum. Sedue kabung naklay mo kebong, nemotnang nangglik-a gemang wali.

Woy idam Takinbung nogo nebut ngge no yam.

7. Dame Idam

Dame idam go unen ey nglangin ey usu no mo klong. Nemot-a yap no banom gemang itak. Wabedong go, Dame idam andua-andua ey isuo ple so tuk-neton gono, Dame idam go ngoydan kabung king genang so, nglangin lo iti go, tong go gemang net. Wabedong go, kamso wet-a-ton... kua ikum-srenawon.

Ngganemot suali sogo so, Dame idam yap ba so gemang got-ton. Use go nglangin, unen ey usu sik sogo pung go, ten semu go, demanon lo betun go, betedon gemang usi. No, betedon lo pu go, “Motnang-a klong dam-a! Genam sadui ey be, ten ya kua dam!” Demanon tandali kuntun go, nglangin, unen ey golo pu goso, tandali betedon pu so gemang betun. Nggano, betedon lo ngga kalik so gemang pu-bawon dali, “Genam sadui ey go, ten ya kua dam!” Nggano, unen ey nglangin ey pu go, “Mesip sogo, sogo ten-a ya dam-yon?”

Demanon lo, betedon deguo betun go, da taidi yam so. Taidi tete sogo betun gono, Dame idam lo demanon demun gemang but-bawon. Nggano, demanon no ngge kalik gemang pen-bawon, “Mot nogo nando lo ten so pu goso, deguo genam goso, senang so uweng? Genam, ten moy sogo se! Genam go ngoy, kabung king genang so aya lo iti go, isuo ple so tutuk gono tong go mo net. Ngganemot sogo so, yap ba sogo genam gabe got-tegu!”

Demanon lo weng go, unen ey nglangin ey gono gemang pen-anatun, “Dame idam, nemot go nguoy kabung nang sogo, aya lo iti go ngga, tong go mo net! Ngganemot suali sogo so, yap ba so gemang got-tebawon.” Nggano, nglangin ey unen ey pu go, “Nemot, sogo kalik so ne tong go net? Ngga, nemot go ta no mo iti golo. Nemot go kabung dok genang sogo!”

Nggano, wadi go Dame idam, unen, nglangin ey go mit no nemotnang go yap no gemang kunuon. Ngga ey, nglangin lo ngge kalik gemang pen-nawon, “Utep go, mot ngge sik sogo se ip-lo, Yansu no, Imon idam mit no se pung-a-ba lo. Nggano,

ngga utep go, Dame idam ip go Yansu sono gemang bewon. Beton go, tap no, Yansu kaguit bu so uwata-netebawon go gemang ikum-bawon. Yansu kabung kaguit naklay bu nemot so wata-netebawon go, nemotnang go ngoydan ey go naklay di kali no gemang glung-sing. Dunkoy debui go-a, mu ba seni lo glung gono, ngganemot blo no kabung kaguit temu go gemang glung-sing lak. Dame idam ngoydan ngganemot ikum-won goso, semu, bu blo sono tuen go blo lo gemang klak-biwon, ngoydan ngganemot meno tebuo genang so. Blo sik sogo kam so ikum-kunon go, no, sogo kalik so ya klong! Ngoydan meno ya tebuo?

Kunala ngganemot so duing-ton, muey Dame idam mit no gemang pung-abawon. Nggano Dame idam lo muey no ngge kalik so gemang usi bawon, “Muey, mot, genam nogo ya tebok lo? Dunkoy debui go ngoydan, genam no klong iti!” Nggano, muey, li siwon go, e... kam so, pay so pay-ton, suali sogo so kua iti-srenawon. Muey, Dame idam mit no tandali ta ulue so gemang klak-biwon.

Nggano, Dame idam lo muey ngganemot tebuet go, koy no duik go, dam-bawon. Kaguit bu so wata-neton go, muey go kinemon dop natun-lak go, nggano gemang pu-netenawon, “Mmm... muey penggu! Kinemon-a be kuntugun! Nago so duik go dam-neton?” Nggano, kaguit temu lo pu go, “A, ngga didemat lo duik go dedam go kinemon gemang!”

Dame idam, got-ton gono, nemot mit no ditebok gemang pung dali. Nggano, Dame idam lo pu go, “Mot, genam nogo ya tebok lo? Dunkoy debui go ngoydan ey klong iti-nalo!” Ditebok li-siwon go, kam so pay so pepay, kua iti-srewon. No, Dame idam mit no tandali gemang klak-biwon. Nggano, Dame idam lo mlak go, koy no duik go dam-won dali.

Ku walong kua luik gono, sray sop, Dame idam mit no gemang pung dali. Dame idam lo ngga kalik gemang pu-won dali, “Mot genam no tebok go, Dunkoy debui go ngoydan ey klong ya iti-nalo? Sray lo li-siwon go, Dunkoy debui go ngoydan-a tebuo-nawon. Ngoydan ngganemot ey iti go, Dame

idam mit nogo gemang klak-biwon, e... Dame idam go ta no ngoydan gemang iti.

Dame idam lo sraysop nemot mlak go tebuet-bawon go, koy no duik go, dam-bawon. Ditebok ey sraysop ey Dame idam lo duik go dam-won go. Ngganemot go kinemon, kaguit bu so wata-neton go, nemotnang lo dop-newon dali. No, Dame idam semutuen blo so maning got-ton.

Nggano, kabung kaguit bu so uwata go, unennang lo mot gemang usi-nekunuon. Nemotnang ngganemot sogo so kateba-kateba keklak, ngoydan ey nemot go-nemot go tetebugo e... yam so tebugo-nenawon. No, Dunkoy debui go-a klaya gemang nega. Nemotnang kam so uwet-netenawon. Kua ikum-nebangam!

Kabung kaguit temu-a, yakena no banim gemang klong-lak. Dunkoy debui-a banom itak go, nemot go ngoy nemot so uwet-a-tugun. Nggano, Dame idam, Dunkoy debui mit no gemang li-kunuon nggano gemang usi-ton, "Mot sogo so wet-tegoy?" Dame idam lo ngga kalik usi-won gono, Dunkoy debui sadui buong ey pling go: Dunkoy debui go ngoy nemot Dame idam lo blindon no glung go! Nggano, Dunkoy debui nemot gabe ikum-tun, "Dame idam, mot sogo so genam go ngoy iti-to? Ngge genam go aya go! Ngga, aya lo genam no sagui mea kong. Nggano aya lo genam mea but dali. Ngge, aya go genam lo iti go weng go!" Nggano Dame idam lo pu go, "Mot nebut-a pu-a, genam ya tup go se!" Dame idam lo Dunkoy debui no gemang usi, "Mot sedue mo iti?" Dunkoy debui lo pu-tebatun, "Genam sedue maning kua iti.

Nggano, Dunkoy debui lo pu go, "Mot kabung mo iti?" "Kua, genam maning kua iti!" Nggano, nemot namon nebut pen-kebatun gono, Dame idam lo Dunkoy debui go ngoy tandali gemang iti-bawon. Dunkoy debui lo Dame idam no gemang usi-tebatun, "Mot ngge nogo, sogo-sogo so weng?" Dame idam lo pu go, "Genam ngge no weng go, genam go ngoy kabung nang sogo tong go. Ngganemot sogo so, aya ey mia ey pu goso, duk go, weng go!" Nggano Dunkoy debui lo pu-tebatun, "Ngga kalik

go, mot weng-a, yakena no ya klong go. Nggano nemot namon yakena no gemang kebetun.

Yap no dedagu, Dame idam kim betui ba no gemang itak-tun. Nemot-a banom yap no gemang klak. Yap no unennang lo usi-nebawon go, “Dunkoy debui mot go ngoy mo iti?” Nemot lo pu go, “Mo iti-wa, bu ba no kenong go!” Ngge, nemot lo unen nglangin eygo so mlue go.

Dame idam kim betui ba no itak go, nemot go unennang nglanginnang nogo kua pen-sretebatun. Ten semu go nemotnang-a dam, nglanginnang unennang ey. Dame idam tete sogo-a, Dunkoy debui nemot lo ngga ba no mea kok. Nasrok net kalik so mea iti go weng, nasrok blo no tui go.

Ku no ku no ngganemot kalik seguong so semu-tugun. Unen ey nglangin ey kua senong-klesretugun. Dame idam kim betui ba so got-tebawon gono, nggano Dunkoy debui, duo gemang nenguon-batun. Nglanginnang unennang nggenemot no kam so nega-netebawon, “Dunkoy debui, duo nando logo?” Nggano, Dunkoy debui nemot no gemang usi-nebawon, “Mot, duo nando logo? Yakena sedue logo duo mo, dia no se pu.” Nemot suali sogo so kua pen-srebatun, “Genam aya lo but ey go.” Nglangin lo nemot no sagui kekong go tang so nemot lo gemang pu-tun, “Aya, genam go duo ngge, Dame idam logo!” Nglangin lo pu go, “Dame idam nemot nago so got-ton”? “Nemot kim betui ba so gemang got-tenawon. Genam lo ngga ba no itak-nayu go. Banim genamnang bu so uwata gono, genam go ngoy nemot lo iti go kok-nayom go. Genam nemot so uwet gono, Dame idam nemot gabe pung-a-nayom. Genam go duo ngge nemot logo gabe!”

Nggano, nglangin lo pu go, “Ngga kalik go, piam! Mot sogo so, Dame idam kim betui ba no itak, yap ba no sogo so kua wawi go weng. Nemot sedue go danon. Tak lo lema lo glok go, mea kebong. Mot go ngoy mata so gemang, nemot go sedue kabung no iti genang. Ngge, imot go demu gabe, sedue tang meno, yakena no se wawi go pung, duen ba no kua itak!”

Nggano, nglangin lo gemang pu-won, “Nggeasui go mot klong go, Dame idam pu go, yap no se wawi go weng!” Nggano Dunkoy debui nemot natun go, Dame idam no pen go, “Aya lo pu goso be! Mot sedue go danon, imot yakena no ya klong go!” Nggano Dame idam nemot go senun lo wawi go yap no gemang-betun. Yakena so got ketebatun, Dunkoy debui duo sedue denok gemang tui-batun.

Nggano, Dame idam go yakena so no go, unennang, nglanginnang no nebut gemang pung-a-situn. Dame idam kabung mo iti gabe! Senun go sui: Dunkoy debui. Yansu Imon idam go denun. Kabung nggenemot duo sedue denok gabe mo tui. Nggano, Dame idam go nglanginnang lo pu go, “Nueya, ngga suey dali lo, genamnang kabung-a mea ikum-elu.”

Dunkoy debui, nemot klong go itak genang so, nglangin nemot nogo taut semu-ton. Tugunnadi yam so semu dap-bawon. Nggano, nemot namon klong sogo no, Imon Idam lo nemot go denun ey danduo kenin ey go nogo, nebut mang yam so king-bawon go. Nggano, nemot namon gemang ip-klebatun. Imon Idam lo pu go Dame idam no, “Dunkoy debui tap no bu mo tra go, nemot tang so kua gluik. Dame idam, mot lo se gluik iti. Dunkoy debui nemot tang so mo gluik mo, nemot bu nali lo bu ba no mea tenget.”

Nglangin nebut ngga yam so pen gono, nemot namon Yansu sik sogo ip go gemang kukuntugun. Tap-tap Dunkoy debui bu tra go, Dame idam lo gluik iti-ton. Yam so yakena no se dedagu, Dunkoy debui bu tra-tun dali go, nggano Dame idam no gemang pu-tugun, “Dame, genam bu so!” Nggano Dame idam lo pu go, “Mot tang so gluik-a, nggeasui go yakena no yam so mo dedagu go gabe!” Dunkoy debui ngga so tugunnadi iti go, bu gluik sogo so ku no kenong-situgun gono, bu nali lo nemot bu ba no gemang tenget-tun.

Dunkoy debui-a bu ba sono natugun, bu nali-a way so demuguen king go, nemot ey gemang pung-a-bantun. Nggano, Dame idam no Nalikabung lo gemang pu, “Dame, duo-a mot lo way so pla king, ulue so kua koklong ey!” Nalikabung nemot

taton iwot gono, Dame idam gabe ikum-won go, nggano, nemot lo dabui ba lo gemang duing won: ye, genam lo mo piam-tu golo! Ngge, Nalikabung-a way so ba pung-a-tun.

Nemot namon tebadali kenatugun, yakena no pung-klenatun go. Nemot go yakena sikabung nemu iti go. Dame idam go kabung no ikum-nenawon go, yakay gemang tra. Yakena sikabung lo nebut pu-neton gono, nebut way kua tenguo-sreton. Unennang nglanginnang lo senang seguong so usi-neton, nggano Dame idam lo ngge kalik so gemang pu-ton, “Kabung tap no mo itak-batu. Genam lo mo piam go, Nalikabung-a tap no gabe keng.

Nggano, nglanginnang, unennang, demanonnang lo pu go, “No, sogo so ngga kalik so ne semu go? Genamnang-a ngoy wada yaluim go tebadali so ne bubung? Dame idam kabung mo iti, nemot kabung ey gemang uweng.” Dame idam Nalikabung-a nemot go kabung so tebadali lemoy go got-kletugun.

Dame idam got-ton, nggano, kunala meno degut go, ngge kalik so gemang duing-won, “Kabung ngge kua seni!” Nggano Dame idam sagoy dok-won go, kabung nggenemot kim sagoy lo gemang lop-won. Nemot maning kua kebong gono, Nalikabung ngganemot lo ngge kalik so gemang pu-tun, “Genam maning kua kebong gono, genam go nebut ya pen!” Nggano, ngge kalik so gemang pen-tun,

Kabung, duo imening tui go, bu so kenong go dedrop go, bu ba nogo kua tenget! Genam, ngganemot kalik semu go tang so, nggeasui gabe kekebong!

Ku ngganemot nogo Kaley gemang. Kaley ngge lo ngga lo koklong go. Sedue kabung go nevo to so, muk seguep wom so uwet go. Nemot lo bu, beap metuik logo, ten wom so mo klong, Kaley nemot go sipsrek batwasi kali blo lo.

Dunkoy debui bu ba sik sogo pung go, u so gemang kluetugun. Use go Kaley nemot go yap blo no pung go, Dunkoy debui go saysuk kinemon gemang dop-won, “A, ngge, sogo

nemon?” Nggano, nemu ku sono gabe yalap-siwon. Dunkoy debui ikum gono, gemang usi-kunon, “Ngge ku sogo nando?” Nggano Dunkoy debui lo pu go, “Babu Kaley, ngge genam lo be!” “No, mot sogo-sogo so u kluo-togoy?” Nggano Dunkoy debui lo pu go, “Genam Dame idam lo wawi go weng go, nemot go yakena nogo so. No, ngge no pung gono, genam lo pu go, “Dame idam, genam no bu gluik, genam bu drop so be!” Nemot lo pu go, “Mot tang so gluik go, drop-a!” Nggano, genam bu so klong go gugluik gono, nali lo genam bu ba no tenget go. Dame idam, nemot Nalikabung ey yakena no gemang klong.

Dunkoy debui lo pu go, Genam no aya lo mo pen, “Babu Kaley ngga so gemang susuing. Babu, nemot go sipsuing bat kali blo so gemang. Genam ngganemot sogo so ngge so mot-a gabe bung-tegu!” Nggano, Kaley lo pu go, “Domdat, ba, mot weng, genam ngge lo ngga lo koklong go, mot genam go yap yay susuing sogo!” Nggano, Kaley lo pu go, “Mot weng-a, genam lo mot ya iti go klak!” Nggano, Dunkoy debui lo pu go, “Babu, genam suali ey be! Genam ya kua kenong!” Nggano, Kaley lo pu go, “Mot suali ey go, se ikum! Genam lo, demu kangok go iti go klak-bilu go, ngga ey tandali iti go mea li-kundu!” Nggano, Dunkoy debui nemot go danon ey iti go, bat kali blo no klak-biwon gemang nik-bawon. Nemotnang bat kali blo so susuing. Nggano, Dunkoy debui lo pu go, “Babu, mot bat kali blo lo tebadali ba srek-tegoy!” Nggano, Kaley nemot wadi kap go, sedue kabung go yap wom so tegek-nawon go, iti go weng go, bat kali blo no klik-won.

Kaley yap yam so semu-won go. Nggano Dunkoy debui sono gemang pu-ton, “Domdat, mot yap ngge ba so se susuing. Genam masi-masi uwet, tandali mot mit no mea pung. Sikabung, nali-wabu, ngge nogo ya kua weng. Sedue ngge no mo pung go, ngge kalik so se pu-lo, “Genam sedue lo mo itak be, sedue ya kua iti gemang.”

Dunkoy debui, Dame idam logo danon, yam so kangok-dap-won go. Nggano, nemot Babu Kaley lo walamen kedui-kwon go, duo ngganemot wadikua-wadikua, nggano, use-use

woy yam so susut gono, gemang men-ton. Walamen nemot so memen go nogo, u ngge kalik so gemang kluo-ton,

Ay, Dame idam le, bu no itak ge!
Babu Kaley le beap se trok ge!
Yasu e .., Dame e..., Yasu ..., Dame...,
Kuang... kuang... kuang ... kuang?

Ku no-ku no u nggenemot kluo-ton. Dame idam, nemot go andua kung ibui klik won go, nemot ba so got-ton, nggano duo ngganemot lo u ngganemot kluo go gemang tup-won. Yakena no pung go, nemot go senun ten semu gono, Dame idam usi go, “Andua, ten dam so be, mot weng! Dame idam ten dam so klak gono, nggano, nemot go andua lo nebut ngganemot Dame idam no gemang pen-nawon. Nggano, Dame idam, nemot go andua lo nemot no gemang usi-ton, “Dame, mot lo kabung nago no itak-
yo? Dame idam lo pu go, “Batwasi ey go, ngganemot no nali lo gemang tenget!” Andua, duo ngganemot lo wadikua-wadikua, nggano, use-use woy yam no, nemot lo u kukluo go. Andua, mot go sui yam so wayang, nggano nemot Babu Kaley go sui yam so wayang dali. Genam u nggenemot tup-batu go, genam go dabui ey pang-pang go. Nggano Dame idam lo pu go, “Andua utep wadikua genam mea be-lu go tup.”

Wadikua seni Dame idam nemot gemang be-won, batwasi ey gono. Ngga ba sik so kama-a tui ton. Ngga ey denok ngganemot dato wadikua go buong go, walamen nemot so men-ton, nggano u nggenemot kluo-ton. Dame idam u ngga nemot tup-won go, nemot dabui klum duo ngganemot nogo kangok so duing-won go.

Dunkoy debui-a, dan so ining-tugun, dan nggenemot ining go ku sono betep. Nggano, Dame idam lo dan temu no masi lo gemang gluik-won. Dunkoy debui kam so lelek, dan sogo no glung? Nggano, nemu ku sono yalap-situn go gemang ikum. Nggano, gemang pu-tugun, “A, Dame idam! Mot ngge nogo

sogo so weng? Mot, mot go kabung ey mo klong go, mot go kabung mo iti go! Ngge sik sogo keda so se klong! Genam go Babu Kaley weng go, nemot, mot go saysuk nemon dop go, nemot genam no sagui mea kong. Nggano genam yap blo sik so iti go, betep ey go.”

Dame idam lo ku sik so pu go, “Mot, nebut-a pu-a! Nggano, Dunkoy debui lo pu go, “Genam sogo nebut-a ya pu-lu, nggeasui go mot keda so nase klong!” Dame idam koklong, ku walong kua luik gono, Kaley gemang pung-a-won. Nggano, Dunkoy debui no gemang usi-tenawon, “Dunkoy debui, ngge sogo nemon?” Dunkoy debui lo pu go, “Babu Kaley, genam dan so inin tegu, Dame idam gabe pung-a-won.” Babu kaley lo pu go, “Ey, genam ple sagui kua gabe. No, nemot ku meno no mo kunon, ngge kalik so, Dame idam nogo, se pen-a-lo, ”Dame idam, mot genam so mo duing go, kim don no ngoy kok go, ngoy ey se iti go, kundo!”

Dame idam tandali kunon gono, Dunkoy debui lo nemot babu Kaley go nebut ngganemot gemang pen-a-tun. Nggano, Dame idam nebut ngge tup gono, yakena no gemang bewon. Yakena no pung gono, kim don no ngoy kok go, ngga ey iti go gemang kunon. Kaley li-kunon go, nemot lo Dame idam iti go ngga ey nemot go yap blo no gemang pling-biwon. Dame idam nemotnang ey ngga lo sreka.

Wadikua Dunkoy debui lo semlea ului go, nemot ey Dame idam eygo-a nebo kedong ey gemang dam. No, Kaley tete sogo-a Dame idam logo ngoy ey, semlea ey kekay so bluot gono, gemang dam-won go gut-won. Kaley ngoy ngganemot gut-won gono, Dunkoy debui nogo Dame idam nogo nebutmang, ngge kalik gemang king-won, “Dame idam ey Dunkoy debui ey, mot go ngoy genam lo gut go nggenemot, genam sop lo tapui lo genam go wom tang so mo but go, genam go kabui kluip-a suey so kim dop no se keduik. Mot namon klong go genam go kabui kluip nggenemot-a se iti.” Kaley nebutmang Dame idam ey Dunkoy debui ey go nogo nebutmang yam so king gono, Dame idam ey Dunkoy debui ey nemot go yakena no gemang kenatun.

Dame idam ey Dunkoy debui ey nemot go yakena so got-kletugun, nggano Kaley but go nebut gemang tup-klenatun.

Sawoy sedue-sedue naklay klat so gemang klong. Nebo klaya nemotnang lo gemang but. Nggano, sedue-sedue lo pu go, “Nebo di meno no se dok, nggano demu di meno no dok dali go, srem ey se semu. Kaley, wom kangok go, mo uweng mo, nemot demu guen-a iti go kap sogo, nggano, sedue, nemotnang demu-a sek ey gemang lek-newon. Kaley sek tup go, nemot lo duing go, “Ngge nevo sek gabe!”

Sedue go yalu blo sogo demu, wom so Kaley lo gemang iti-nawon. Nggano Kaley demu nemot ey iti go blo sono pipling gono, sedue Sawoy Suma go sui: Waso Ikutsi. Nemot lo Kaley nemot go ta imutebuem no gemang but-biwon. Kaley ku no kenong gono mo kebong. Kaley nemot kenong golo, nan way go, maning gemang git-tebatun. Ngga, Bling yakena so gemang.

Kaley kebong go nebut yakena-yakena nogo nebut yam so klong, Dame idam ey Dunkoy debui ey go nogo nebutpung-a-natun. Dunkoy debui, nemot go wom sogo so, mot go babu Kaley gabe mo but go kebong. Nemot namon lo pu go, “Kaley go saysuk naklay nan no se tuet. No, genam no nemot go kabui kluip-a kim dop no se keduik!”

Dunkoy debui go nebut nggenemot-a Sawoy yakena no pung-a-natun. Nggano, Kaley go kabuikluip nemot-a iti go, tandali gemang kenatun. Kabuikluip nggenemot iti go kenatugun, yakena no kua pung gono, kabuikluip nggenemot nemon ey goso, tap no, nevo nan bu no, gemang tegek-klebatun. Ngganemot ba sik so ngoy nemot lo banim so semlea ey gut go, ngganemot nabuin so, guarlong so yam so lemoy go, pling-a-natun.

Kaley lo Dame idam ey Dunkoy debui ey gono, ngge kalik so banim temu no mo pen, “Genam go kabuikluip tap no kua tegek, no, buen wakay bu no se tegek. Tap no tegek go nogo, ngoy so klay-klay lemoy, ngga naklay nabuin so lemoy go yam so gemang pling.

Ngganemot nogo, sikabung ngge nogo ngoy klay-klay
gabe. Nemot namon Kaley go nebut no na keng go, ngge nogo
ngoy mata so gabe mo.

Nebut ngge, ngge no yam.

8. Ki Mania

(Aya Markus Wadi Lo Pen go)

Kimania Dalam so got-ton go, negui kluim tup gono
Negui-Plondo lek go gemang sewon. Walop sip no pung-a
sawon go, seguo pong ton... ku boblong, gemang kap sawon.
Kuno-kuno nemot kalik seguong so semu-ton, e.. walop
gemang yam.

Ngga no kabung namon, woy susut ip-klesatun go, e ...
dun idi lo gemang kebetun go, e ... woy klak no gemang pung-
klebatun. Ngga sik so, negui kukluing go, seguo popong go
gemang tup-klekuntun. Nggano gemang kesantun e... Dalam no
gemang pung. Nemotnang lo duing go, “Ngge nago sik sogo
sikabung lo seguo pla-neton.”

Ngga ey, ndengon ey-ndengon eygo ngganemot, saysuk
sedue kalik yam so semu-klebatun go, ple kekay so betuik ey
lek go, kebasat kekay so tang keba-a yalu no glung. Ple lek go,
keba ba no daguit kuasom kekay so luot go, kebasat ey glung.
Ndengon trang lo daguit keba glung go, ple lek. Nggano,
ndengon sat lo, ngga kalik dali so, glung go lek.

Kukuntugun go, nemot andua mit no gemang pung-
klabatun. Dalam so sedue meno lo duing go, “Pu ngge, sedue
namon, sat ey trang ey go gabe!” Nggano andua ngga mit no,
kebantun gono, ngga no pung go. Suey pu kebatun go, ple ku no
kong-kletun. Ngga ey, andua ngga go yap ba so gemang got-
neton, daguit-a dedam. Andua lo duing go, “Ngge sedue namon
gabe!”

Nggano, ndengon go sabung tebot-a segluop ba sono
gemang pui-situn. Nggano, nandua no glop lo gemang pu-
situgun, “Andua, genam go sabung put ba lo pui-asitun go se!”
Ngga ey, danon dato no andua lo gemang pu, “Mot li go, andua
go sabung put ba lo pui goey, iti-nalo!” Denok ngga, li-bawon
go, e ... segluop ba sik so gemang ikum-biwon, “Ye! No Kabung
namon ba!” Sabung tebot iti go, klak biwon gono, nglangin no

gemang seglup bawon, “Aya go andua namon ngge, kabung namon gabe.” Nggano, nglangin lo pu go, “Nuey-a! Woy sut gono mea ikum lo!”

Woy yam so susut, nggano, danon no gemang pu-tebawon, “Dem! Mot belo go, ay sat mit no, ngge kalik so se pen-abalo, ‘Ay sat! Aya lo pu goso be! Mot go sip meno gemang? Andua sat-a mot ey se srek-kleballo, andua trang-a ngge lo genam ey mea srek-klelu.’”

Nggano, ntaton sat lo way so pu go, “Glop ngga, mot mit no pung go lo! Wadikua pung go, woy yam so sut-asiton gono, ne usi? Ple masi mot go sip no mo kong go lo. Genam mit lo, sogo kalik so ne ya srek?” Danon lo kunuon go, ngga kalik nglangin no pen-won, “Aya, aysat lo ngge kalik so be pu-bawon, ‘Mot mit no wadikua pung go, nggano, ple mot go sip no kong go lo!’” Nggano, nglangin lo pu go, “Ngga kalik go, at go ngge lo mea srek-elu lo!”

Ku yam so kiklik, andua lo sip yam so semu go, koy puit go, ngga ey gemang pu-tebawon, “Andua namon, imot ya srek-eyon go se!” Ngga ey, nemotnang nangglik, klay go lo gemang srek-newon. Wadi go, ntaton trang ip won go, ndengon trang banim sadui kenok-siwon gono, ndengon sat gemang kenok-dam-siwon dali. Wadikua go, nengon ey-nengon ey ip-klebitun go, sedue ngga lo pu-ton, “Mot namon, ple yatrang kik-klesilo!” Kam so kik-klesitun go, yalu-a se kodu. Nggano, kabung namon ngga, nemot go kabung so gemang iti-won.

Ntaton sat, mesip so tup-bawon go, aka lo kabung namon so ba iti. Nggano, ntaton sat lo pu go, “Aka! Genam no kabung sat-a itak-a! Mot tete so kabung trang-a se!” Nggano, ntaton trang lo way so pu go, “Sogo nebut so genam lo pu-yu? Sat, andua sat-a mot ey, mot go yap lo to-kleballo!” Mot lo way so pu go, “Mot go glop lo. Mot ey se srek-kenal!” Nggeasui go, mot, kabung nggenemot ey ne duing bato?

Ngga utep go, ntaton trang nemot go senunnang ey danon ey duen no gemang sengum-lak. Duen so, nebo isuali, ntaton trang lo mlak go gemang weng-lak. Ntaton sat kam so bung-

ton. No, at go nebut pu go, aka kua tup-srewon ba. Ngga ey, ntaton sat lo ngge kalik so gemang pen-aton, “Nuey-a! Aka go suey lo!” Ngganemot sogo so, ntaton sat ip-bawon go, woy klak-woy sut sogo sedue-kabung suey-suey go, saysuk blong ey go, saysuk seguo, sedue kabung sat-sat, glo-wagi suey-suey go, yam so kuoy-bawon go, sedue trang-kabung trang-a itak tebawon. Yam so kuoy-bawon gono, ip-bawon go, negui yatrang klung-bawon go, mo nemot lo.

Ntaton trang duen sik sogo uduo mot ey santon go, nggano, ntaton sat nemot go sedue sat-sat glo-wagi suey-suey go dali mo ta go nogo, e..., aka mang santon. Nemotnang seguo popong, negui kluing-neton, tap sik so ntaton kama gabe tui-sanuon, ngga ey gemang pu, “A, negui kluim ngga nago sik sogo?” Ntaton trang dagu no se pupung, ‘Seguo Kimania’ kekay so pong-siwon go, ‘Lekuet Kuasi’ iti go, nggano, ‘Kabung Nalo’ kay seguong-a kuadok-siwon go, ngga ey gemang natun-lak. Sedue sat-sat ey, kabung sat-sat ey, nggano, glo-wagi suey-suey go ey natugun gono, ntaton sat lo seguo ngge kalik so gabe pong-bawon,

*O Kimania, kimania, kimania, kimania,
kimania, kimania, kimania, kimania,
kimania, kimania, kimania, kimania,
kimania, kimania, kimania.
O oooooo! O oooooo! O oooooo! O oooooo!*

Ntaton trang weng go, e ... duo sat taut idok go mo koklong. Ngga no taut so tandali wadong go seguo gemang pong-won,
*E...Wali mani ma ma ma,
Wali mani ma, ma, ma, ma,
Wali mani ma.
Wali mani lo way pong go,
E gumbe, gumbe, gumbe-wa!*

Ntaton sat lo lekuet kuasi ey kabung nalo ey kuadok gono, kluo go u gabe. Ngga ey, ntaton sat lo ntaton trang so gemang pu, “Aka, mot go suey gemang. Genam gabe mo koklong. At lo kabung meno so pu go, mot lo ne kua iti-sreto. Nggeasui go, genam klong go, e ... ku nago yam no, klay gono, mot ey mea tegu.”

Ngga ey, ntaton sat lo ntaton trang so gemang pu-ton, “Aka! Mot go tugun didit ey go gabe itak-tugu. Nggano, mot go kuasim wali gabe itak-tugu. Genam lo kabung nalo ey, lekuet kuasi ey go-a gabe mo iti go koklong.

Ntaton sat se koklong, nggano, ntaton trang lo gemang usu-siwon, “Sat! Mot logo genam gemang ikum-santegoy?” Nggano, ntaton sat lo pu go, “Aka, genam logo, mot kua ikum-srebitugu! Mot go nebut-a gabe tup-bitugu!” Ngga sogo so, ntaton trang nemu yalap-sawon gono, ntaton sat lo sung lo gemang pui-banuon. Nggano, ntaton sat lo iwot go gemang usi-banuon, “Aka, mot logo, genam gemang ikum-kuntegoy?” Nggano, ntaton trang lo pu go, “Genam logo mot ya kua ikum! No, mot go nebut-a gabe tup-situgu.” Nggano, ntaton sat lo pu go, “Yang! Nago yam no, genam negui plondo ey iwot go glung gono, nggano, mot ey genam ey tandali go mea tegu-mleyon.” Ntaton sat nemot go sedue kabung ey natun go ngganemot, Lekuet Kuasi ta no iti go, nawon go ngganemot tui gono, lekuet nemot blo no ntaton sat ey kabung nalo ey kekay seguong so klak go srek. Nemot lo pu go, “Ku nagono, genam dabui tandali mea iwot-nalu!”

Yang! Kebong sogo no ngge kalik pepen go, “*Si ma ma*” Ngga kabung nalo ngganemot lo pepen go gemang. Ngge, nemot go nuik seni-seni kangok go gabe. Ngga ey, ntaton sat lo ngge kalik so pu-bawon go, “Aka, motnang go dabuilap-a, genam mit no se pluep-ketenalo. Genam lo sip dali mea semu-nalu.” Ntaton sat lo, ntato trang nogo, nebut ngga gemang pen. Ntaton sat lo seguo ngge kalik gabe pong-bawon,

*O, Kimania, Kimania, Kimania, Kimania,
 Kimania, Kimania, Kimania, Kimania, Kimania. 2x
 Wali, mania, mania, mania, mania,
 mania, mania, mania, mania, mania.2x
 O, Kaley Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a,
 Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a, Yewi-a.2x
 Dun Sru-a! Dun Sru-a! Dun Sru-a!
 Dun Sru-a! Dun Sru-a! Dun Sru-a!2x
 O, oooo, oooo, ooooo oe, eeeee, ooooo, oooooooo?
 Wi wa, wi wa! Wa, wa,wa, wa, wa, wa a a a a a a a a a a a.*

Kimania nogo nebut ngge no yam gabe.

9. Blubu lemoy go

(Mia Orpa Waring logo nebut pen)

Banim go sedue lo pepen go, “Banim go Blubu kua!” No, sedue meno demanon ey go-a gemang got-klenakum. Ku meno so, demanon so betedon lo gemang pu-ton, “Kabuisruo! Mot-a, Suoli sono, yakena Yakonde no ya itak?” Nggano, way so demanon lo pu-tugun go, “Genam-a, aka lo pu gono, mea keng lo!” Ngga sik so, demanon-a, Suoli no, yakena Yakonde sono gemang itak-siwon.

Betedon, banom got-ton go, ku tegan-a i-ton, e ... banu nangglik no se pupung, demanon sogo kunala gemang duing-won. Nggano, dabui ba lo gemang pu-ton, “E ...! Genam, kabuisro mit no kap-tugu!”

Ngga ey, srek-won go, ngga utep wabedong go, demanon mit nogo so gemang ip-bawon. Naton go, ku ey-woy ey yam so se susut-klong. No, tap kunton gono, kakutegan lo gemang sruap-won! Sedue ngga, blo sono kamso yalap-biwon go, nemu tong-tenawon go, sogo-sogo kua ikum. Duing-nawon go, “Ngga wi lo tutuot go nebut wa!” No, da meno sruap gono, gemang senong, “Nemot-a, kakutegan lo ba susruap!” Ngga ey, dabuipiam tra-nawon go, kakutegan-a iseguo lo gemang put-biwon.

Ngga sik sogo demanon mit sono se pung-asion. Demanon, nemu yalap-bantun go, betedon sono gabe ikum-bitun. Nggano, gemang pu, “Ye, kemdet lo ba, suey lo!”

Wadi go ten dam gono, usene so se srek-anatun. No, wadi nesip go, bu tra goso ip-won go, bu so nen-siton go, bu blo nogo kluim ey gabe tup-siwon. Ngga sik so, demanon lo betedon no gemang usi-tugun, “Kemdet! Mot, tap kuntegoy gono, sogo kalik semu-bato?” Nggano, betedon lo pu go, “Ye, kakutegan lo sruap goso, iseguo lo but-batu go se!”

Ngga ey, demanon go yap, bu lo yap yam so kekenok, i-go sogo, lema kangok go wengkabui iti biwon go, yataput blo sono dali tui-biwon. Nggano, demanon lo lema ngganemot sono

gemang usi-situn, “Mot, genam so mo, guin-a se pang!” Sogo sogo kua lemoy. Nggano, gemang usi dali, “At go kemdet sogo, guin-a se pang!” Ngga temu ey, guin kekay so gemang pang. Ngga ey, demanon lo betedon go, dabui keba ba no, long kluip ey nawoy-ngan kluip ey go-a gemang king-tun. Nggano, lema go lom ba sono gemang li-siwon. Ngga ey, bu temu se lek-asitun. Sedue ngga, lema go teguan ba so got-ton go, ku no-woy no, lema go teguan long ey tagu ey golo gemang wok-ton. Ngga ey, yam-yam, ku lap ikum biwon go, da klaya wok-siwon go, sedue ngga teguan ba sik so sip-biwon go, demekebom blo lo gemang klak-biwon.

Lema-a sesat sogo so, bu ba sono se sip-siwon. Ngga ey, lema lo, bu pu go keklak ..., demekebom se walong-a bitugun dali. Betedon klak-biton go, e ... demekebom kuit blo no gemang palom-bawon. Ngga sik so, bu sono gemang pu-siwon, “Ngga no, yam lo!” Ngga ey, bu ngga yam no gemang suing. Ngga tang so, Blubu gabe lemoy-angum.

Blubu lemoy go nogo nebut ngge no yam.

10. Gluablong ey Yakunali ey

(Alponsina Samon lo pen go)

Banim dega so, sedue namon, ntaton ey ntaton ey gemang. Ntaton trang go sui, Mlaykum, nggano ntaton sat go sui, Gluablong. Ntaton trang Mlaykum-a yambi so, Gluabong dem-a sedue nali so.

Mlaykum-a sedue trang tang so, Srumay kabung nali-a gemang tong-newon. Duot so klong go, usu no klong go, Yakunali lo keba blo no, kenin Mlaykum ey mea kuadok go koklong sang. Ntaton sat Gluablong dem-a kabung kua iti goso got-ton. No, ntaton Mlaykum nogo dabui klum tra go tang so, ntaton go keba nemot lo pung go mea sesemu. Ngganemot nogo, Gluabong lo duot mea susuok, nggano, Yakunali lo kanok gemang susuik sang.

No, esang! Yakena no klong sogo nogo, muk seguep blo no, Yakunali lo kenin Mlaykum iti go, mea kuadok dali ne. Ku no-woy no ngganemot kalik gemang semu-tugun. Yakunali saysuk besam yam no, yam so pung go, ntaton sat Gluabong-dem ey nebut gemang pen-kletun. Ngga no, Yakunali lo pu go, “Gluablong! Genam, mot no gabe ya suing! Imot namon gabe ya kap-mleyon!”

Ngga ey duot gemang tuo. Duot ngga, Gluablong lo suok-won go, Yakunali lo kanok gemang suik. Muk-a dali yap ba no segluk go, sro nogo namboy kua king-sretugun. E ... i go yam sogo tebuot but gono, muk gemang king-tun. Sro ba no muk king-tugun go, e ... sro temoy yam no se pupung, Mlaykum, nemot go kenin, Yakunali lo iti-tun go, sro ba sono muk ey gemang king. Mlaykum blo no muk temu kiking, e ... Mlaykum go taglang dato-a dia no gemang pung.

Ngga sik sogo, Gluablong-dem, Yakunali lo luik go woyklak sono gemang ip go kap-klenatun. Ngga ey, muksro ba sik so, Mlaykum lo, ngge kalik go u gabe kluo-sawon,

Gluablong! Bluablong!

Genam go Yakunali kua luik go kap ey!

No, Yakunali lo Gluablong dem luik go kap go, unen nalo kua senong-sretun. Usu sik sogo, unen pung go, Mlaykum muk sro ba so u so kluo-ton go gemang tup-satun. U ngga tup goso, unen wet-atugun go, muk sro ba so ta glang dato-a pung gono gabe ikum.

Yakunali ey Gluablong ey kekap gono, yatap sebendi pong-kletun go, unen nalo lo, sagomyali lo yatap gemang wik-bitun. Ngga no, sro ngganemot masi ey goso se lemoy-abatun, kekap go, duot-keto go yap no gemang degut-batun.

Ngga yakena Sompolo no, yakena ngganemot Suoli so gemang git-tebatun. Yakunali ey Gluabuong ey woy-klak sono kap go tang so, woyklak sono go saysuk sam Yakunali go saysuk no ikum gono klik go gemang.

Nebut ngge, ngge no yam.